

FONDUL PERSONAL „CONSTANTIN OSTAP” DE LA ARHIVELE NAȚIONALE IAȘI

Rodica IFTIMI

Printre fondurile și colecțiile arhivistice existente la Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale se numără și fondul personal **Constantin V. Ostap** (1925-2014). Cunoscut și apreciat publicist, Constantin Ostap s-a născut în Basarabia, la 14 noiembrie 1925, în satul Cotova, județul Soroca. A urmat Liceul Internat „C. Negruzzi” (1936-1944) și Facultatea de Electrotehnică, promoția 1951. Între 1951-1953 a lucrat la Sfatul Popular Regional Iași, secția Gospodărie Comunală, ca inginer șef, iar din anul 1953 și până la pensionare (1986), la Uzina Electrică din Iași. În paralel, a desfășurat o neobosită activitate de publicist, fiind colaborator al multor ziare și reviste locale și naționale. A publicat primul articol în revista „Cronica” în anul 1974, sub titlul *Din istoria utilizării curentului electric în Iași*.

Singur sau în colaborare cu Ioan Mitican, ori cu Eugenia Ursescu, a publicat mai multe cărți despre istoria Iașilor („*Cu Iașii mână-n mână...*”; *Iașii între legendă și adevăr*; *Parfum de Iași*; *Iașul nu neapărat sentimental*; monografia *Primăria municipiului Iași*, etc.). *Uzina de lumină* (1986-1999) constituie monografia Uzinei Electrice din Iași, elaborată pe baza primei monografii complete a uzinei, din perioada 1873-1959, care se află, în 11 volume, printre manuscrisele fondului personal. Mai trebuie să adăugăm și monografia *Tramvaiul electric din Iași (1900-2000)*.

Fondul personal se compune din 41 de unități arhivistice, dispuse pe trei categorii principale:

A. *Documente personale*. Extras din registrul actelor personale a clerului din parohia Bădiceni, județul Soroca, privind pe diaconul Ion Ostap (1829, copie legalizată);

B. *Manuscrise ale creatorului de fond sau ale altor persoane* (D. Furtună, G. Flocosu, Gligor Popi). Dintre manuscrisele donate Arhivelor se detașează, neîndoielnic, monografia *Întreprinderii de Rețele Electrice iași*, în formă necenzurată și monografia *Uzinei Electrice*, în 11 volume, la care putem adăuga, rămânând în același registru tematic, și monografia transportului de călători în comun Iași. Pasionat al documentelor, C. Ostap a adunat într-un dosar, cu 79 de file, toate aparițiile din presa locală și centrală referitoare la curentul electric în Iași. Un alt tom, pe cât de voluminos (586 file) pe atât de bogat în informații, cuprinde fișele care au stat la baza întocmirii monografiei „Cimitirul Eternitatea” Iași, apărut în anul 1995. grija pentru păstrarea și transmiterea documentelor către urmași se observă și din răsfoirea albumului „Tramvaiul electric în Iași (1900-1985)”, cu 112 file, tot atâtea mărturii ale trecutului ieșean, binecunoscut lui Constantin Ostap.

C. *Documente ale unor persoane și familii, altele decât creatorul de fond*. Aici am inclus un dosar cu documentele moșiei Cernați (1806-1940), un dosar cu documente ale familiei Cernătescu (1858-1894) și un dosar cu documente ale familiei Constantin Simionescu (1886-

1943). Am adăugat, tot la această categorie, patru zapise de proprietate din perioada 1772-1852, scrise în paleografie chirilică și un Buletin „Foaea Publicațiilor Oficiale ale principatului Moldaviei”, nr. 39/1853.

Fondul personal *Constantin Ostap* reflectă „șantietul de lucru” al publicistului ieșean, dar cuprinde și un volum însemnat de documente arhivistice privitoare la numeroase aspecte de istorie locală și familială, care vor putea fi valșorificate de următoarele generații de publiciști sau cercetători.

Nr. crt.	Cuprinsul unității arhivistice	Datele extreme	Nr. file	Obs.
	Fond personal OSTAP V. CONSTANTIN (1925 - 2014)			
	<i>A. Documente personale ale creatorului de fond</i>			
1	Extras din registrul actelor personale a clerului din parohia Bădiceni, județul Soroca, privind pe diaconul Ion Ostap	1829	1	Copie legalizată
	<i>B. Manuscrise ale creatorului de fond sau ale altor persoane</i>			
1	D. Furtună, Gimnaziul „Grigore Ghica voievod” din Dorohoi. Istoricul până la zi al școlii.	1921	47	
2	G. Flocosu, Din istoria satului Cotova (URSS).	1990	16	
3	Dr. Gligor Popi, Formarea, dezvoltarea și activitatea partidului român din regatul sârbilor, croaților și slovenilor (1923 - 1929).	1993	40	
4	Din istoria utilizării curentului electric la Iași (cu prilejul împlinirii a 40 de ani de la absolvirea promoției 1954).	1995	11	
5	Monografia Întreprinderii de Rețele Electrice Iași (1961 - 1986). Varianta integrală (necenzurată).	1986	122	Tipărit necenzurat
6	„Slujitorii soarelui electric” - monografia I.R.E. - vol. I.	1986	164	Mss.
7	Monografia Uzinei Electrice - vol. II, note.	1986	191	Mss.
8	Monografia Uzinei Electrice - vol. III (cap. XIV - XV).	1986	150	Mss.
9	Monografia Uzinei Electrice - vol. III (note)	1986	145	Mss.
10	Monografia Uzinei Electrice - vol. IV	1986	226	Mss.
11	Monografia Uzinei Electrice - vol. IV, note	1986	245	Mss.
12	Monografia Uzinei Electrice - vol. VI	1986	128	Mss.
13	Monografia Uzinei Electrice - vol. VII	1986	111	Mss.
14	Monografia Uzinei Electrice - vol. VIII	1986	410	Mss.
15	Monografia Uzinei Electrice - vol. X	1986	417	Mss.
16	Monografia Uzinei Electrice - vol. XI	1986	47	Mss.
17	Note și însemnări din presă referitoare la curentul electric în Iași.	1986	79	
18	Monografia Transportului în comun de călători din orașul Iași.	1995	216	
19	Manuscris Gh. Chirițescu (1897 - 1986).	1897 - 1986	260	
20	Note care au stat la baza întocmirii monografiei „Cimitirul Eternitatea” Iași.		586	
21	Album -Tramvaiul Electric din Iași (1900 - 1985).	1900- 1985	112	
22	Fragment dintr-un „Registru de urmăriri”.			
	<i>C. Documente ale unor persoane și familii, altele decât creatorul de fond sau ale unor instituții</i>			
1	Documente ale moșiei Cernați	1806 - 1940	165	

Nr. crt.	Cuprinsul unității arhivistice	Datele extreme	Nr. file	Obs.
2	scrisori referitoare la moșie (starea generală, situația hotarelor, a culturilor, măsurători, etc.).	1903 - 1930	105	
3	izvod de zestre.	f.d.		
4	schită a caselor satului Cernați.	f.d.		
5	hrisov de întăritură pentru o dugheană în Iași aparținând lui Sava Răzmeriță.	1806 oct. 26		
6	act de judecată la Divanul Țării de Sus pentru o datorie de 835 lei.	1835 aprilie 4		
7	act de vânzare a unui loc de zestre către Marghioala Țigara.	1845 aprilie 3		
9	„obligație” de restituire, după 1 an, a unui împrumut de la Alecu Cristea.	1861 febr. 24		
10	proces-verbal de hotărnicie al moșiei Cernați, com. Rădăești.	1865 aprilie 16		
11	contract dearendă între frații Criste și Gh. Păruș pentru moșia Cernați	1903 sept.21		
12	contract de închiriere a unui apartament din casa situată în str. Talpalari nr. 1, între frații Criste și Iuliu Cazaban	1907 sept. 30		
13	avizul Consiliului Superior al Agriculturii prin care comuna Bogdănița cumpăra, de la proprietarii moșiei Cernați, 81 ha. pentru constituirea islazului comunal Cepești al satului Cernați.	1909		
14	carte de hotărnicie lucrată în anul 1912, de ing. Al. Gălcă, pentru locurile locuitorilor împrumătați după Legea Rurală din anul 1864 din comuna Bogdănița, cătuna Cernați, plasa Simila, județul Tutova.	1912		
15	contract dearendare a moșiei Cernați între Cassandra Donici și Gh. Păruș.	1913 sept. 26		
16	declarație a proprietarilor moșiei Cernați, Nicolae și Gheorghe Cristea, pentru exproprierea unei suprafețe.	1919 ian. 3		
17	înscris pentru închirierea unei pitării din str. I. C. Brătianu nr. 165.	1915 iulie 9		
18	contract dearendă între frații Criste și I. E. Palade pentru moșia Cernați.	1915 nov. 12		
19	proces-verbal de expropriere a unei părți din moșia Cernați.	1919 febr. 2		
20	înștiințare pentru valoarea arendeii moșiei Cernați, expropriate.	1920 febr. 14		
21	înștiințare de plată a cotelor pentru moșia Cernați	1934; 1940		
22	concept de împrumut a lui N. Bastaki pentru a vinde moșia Cernați (rămasă după ultima expropriere).	f.d.		
	<i>Documente ale familiei Cernătescu</i>			
23	Numirea lui Gh. Cernătescu în postul de pedagog la Institutul Gimnazial de Pedagogi.	1858 febr. 24	1	
24	„Mărturie mitricească” a nașterii lui Gheorghe Cernătescu, la 7 martie 1836, din părinți pr. Constantin Cernătescu și Zoița.	1859 oct.9	1	
25	Sentința a Tribunalului Civil de Iași, secția a III-a, de eliberare a actului de proprietate pe numele Ioan Evdochim Ianov.	1864 iunie 27	1	
26	Memoriu justificativ către Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice relativ la condițiile examinării candidaților la posturile vacante.	1870 nov. 5	1	
27	Adeverință de examen a elevului Petru Cernătescu de la Școala Primară de Băieți din str. Sărărie nr. 1.	1878 iunie 18	1	

Nr. crt.	Cuprinsul unității arhivistice	Datele extreme	Nr. file	Obs.
28	Adresă semnată V. A. Urechia către conducerea Institutului Urechia, pentru a i se trimite, urgent, cu împrumut, mai multe manuscrise.	1880 iunie 30	1	
29	Certificat scolastic de absolvire a anului școlar 1889/1890 pe numele Petre Cernătescu, la Școala Centrală de Agricultură și Silvicultură de la Ferăstrău.	1890 iunie 30	1	
30	Idem, pentru anul școlastic 1890-1891.	1891 iunie 28	1	
31	Idem, pentru anul școlastic 1891-1892.	1892 iunie 24	1	
32	Diplomă de Capacitate în Științele Agricole pe numele Petre Cernătescu.	1892 iulie 7	1	
33	Diplomă de absolvire a Școlii de Aplicație Silvică pe numele Petre Cernătescu.	1894 martie 27	1	
34	<i>Documente de familie Constantin Simionescu</i>	1886 - 1943	114	
35	certificat de absolvire a Facultății de Drept din Iași (1908)			
36	sentință a Judecătorei de Ocol Neamț (1886)			
37	diplomă de capacitate pentru învățatoarea Maria Simionescu (1912)			
38	chitanță pentru șapte palme de lemne (1894).			
39	ordin MApN de chemare pentru Simionescu Iulius (1942)			
40	reclamație semnată Ignatz Fiilop			
41	certificat de dispensă medicală (1942)			
42	telegramă de desconcentrare pentru dr. (rez.) Ioachim Mihail (1943)			
43	documente referitoare la rechizițiile de la Carol Stumpf			
44	Exoflisu (1889)			
45	documente referitoare la procesul dintre familia Constantin Simionescu și arhitectul ing. A. Klepper (1933).			
46	Zapis de vânzare între Manole Blănariul și Vasile Bărbierul pentru 3 pogoane de vie roditoare și livadă, la Vacota, în ținutul Iași, pe moșia sfintei mănăstiri Dancul.	1772 sept. 2	1	
47	Zapis de vânzare între Ecaterina, soția răposatului Petre târzibaș și părintele Gheorghie Pocos pentru o vie la Vacota, pe moșia mănăstirii Dancul.	1824 aprilie 16	1	
49	Părintele Gheorghie Pocos lasă fiului său, Mihalachi, via cumpărată de la Ecaterina, soția răposatului Petre târzibașă.	1833 iunie 17	1	
50	Opis de mărturiile pentru 9 pogoane de vie ce are dumnealui serdar Neculai Porș în podgoriile din ținutul Iași.	1852 martie 10	1	
51	Buletin „Focea Publicațiilor Oficiale a principatului Moldaviei” nr. 39/1853.	1853 martie 17	2	
	<i>D. Donații Constantin Ostap inventariate la colecția Stampe și fotografii</i>			
5489	Fotografie cu părinții lui Constantin Ostap, preot Vasile și Antonina.	1915	1	
5719	Album foto „60 de ani de la înființarea Uzinei Electrice din Iași”.	1959		
5792	Carte poștală - Grădina Copou	1900	1	
5793	Carte poștală - Turnul Eiffel, Paris	1900	1	
5794	Carte poștală - St. Petersburg	1901	1	
5795	Cluj, 22 decembrie 1989. Momente ale manifestației din fața Teatrului Național.	1989	5	
5796	Eugen Herovanu.		1	
5797	Casa în care a locuit George Lesnea (Ulița Lozonschi nr. 16).		1	
5798	Mormântul lui Lascăr Cantacuzino de la Cimitirul „Eternitatea”.		1	

Nr. crt.	Cuprinsul unității arhivistice	Datele extreme	Nr. file	Obs.
5799	Gh. Săulescu.		1	
5800	Diplomă de absolvire a Facultății de Electrotehnică a ing. Ioan C. Cristache.		1	
5899	Pagină cu iscălitura lui N. Iorga, în timpul vizitei în satul Hârtop, de lângă Fălticeni.	1925	1	
5900	Aspecte de la vizita lui N. Iorga în satul Hârtop, de lângă Fălticeni.	1925	1	
5901	Primarii rurali și reprezentanții în Parlament ai județului Suceava.		1	
6217	Statuia lui Cuza Vodă din București, sculptor Paul Vasilescu.	2004	1	
6218	Statuia lui Cuza Vodă din București, sculptor Paul Vasilescu.	2004	1	

THE PERSONAL COLLECTION "CONSTANTIN OSTAP" IN THE NATIONAL ARCHIVES OF IAȘI

(abstract)

Constantin V. Ostap (1925-2014) was a famous publicist who published numerous books and articles regarding the history of the city of Iași. He graduated the Faculty of Electrotechnics (1954), he elaborated works regarding the introduction of electric lighting and the electric tramway public transport public. The personal collection "Constantin Ostap" reflects the "worksite" of the publicist of Iași, but contains a considerable volume of archivist documents regarding numerous aspects of local and family history. Manuscripts of other authors are also contained therein: D. Furtună, G. Flocoșu, Gligor Popi. It is also here that is preserved a file with the documents of the domain Cernați (1806-1940), a file with the documents of family Cernătescu (1858-1894), as well as a file with the documents of the family Constantin Simionescu (1886-1943). There are also included four (original) property documents of the period 1772-1852.